

په یاد دکتر محمد مصدق

هوشنگ ساعده

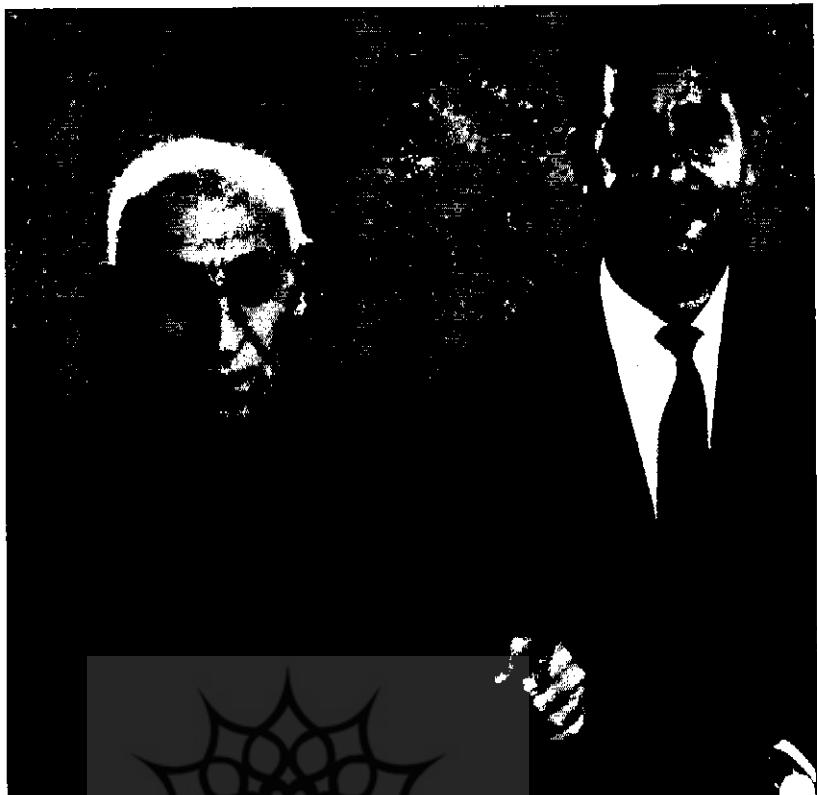
دو نامه از دکتر محمد مصدق به دکتر سیروس داورپناه

یکی از خاندانهای مشهود به خانواده مصدق خاندان داورپناه است که ارشد فرزندان آنان ایرج داورپناه افسر ارتش بود و دکتر مصدق در اوقات تخت وزیری خود او را به همراه شادروان سرهنگ ممتاز مأمور محافظت از خانه خویش که مقرب نخست وزیری هم محسوب می‌شد گمارده بود.

ایرج داورپناه محافظ شخص دکتر مصدق بود و مصدق نسبت به او حضور قلب و اطمینان خاطر خاصی داشت. نامه‌ای که دکتر مصدق خطاب به ایرج داورپناه نوشته و از خلوص خدمت‌گزاری او یاد کرده گواه مطلب است. خانم ضیغم السلطنه دفتری که برادرزاده مصدق بود (فرزند میرزا حسین دفتری (وزیر دفتر دوم)) مادر بزرگ خاندان مادری داورپناه‌هاست که: ایرج و سیروس و فریدون و داریوش داورپناه و خانم گلوریا بنان نوه‌های او هستند و متأسفانه چند سال پیش ایرج نوه ارشد به رحمت ایزدی پیوست.

در یکی از شماره‌های آینده شجره‌ای از خاندان مصدق و دیگر خاندانهای مشهود به یکدیگر که به نوعی با خاندان مصدق بستگی نزدیک فامیلی دارند خواهم آورد و فعلًاً به همین اندازه بسنده می‌کنم که همراه با این عکسها شرحی هم از طبع راست کردار و درست گفتار مصدق به قلم خود او در دو نامه زیر که به جهت دکتر سیروس داورپناه برای آزمایش‌های پزشکی خود نگاشته است بیاورم و بخشی از خصوصیات اخلاقی او را بنمایانم. مصدق همیشه اهل حساب و کتاب بود. حتی در جریان رفتن به دیوان لاهه و بعد به شورای امنیت اجاره هواپیما و هزینه سفر خود و فرزندانش را هم از کیسه پرفتوت خویش پرداخت و تا در صدارت بود پولی از بودجه دولت نگرفت.

بدون شک نام او تا سالیانی دراز در حافظه ملت ایران باقی خواهد ماند و ملت هم از او نخواهد برید. بعد از وفات تربت ما در زمین مجوری.

● دکتر مصدق و دکتر سیروس داوریناه

۱۲۵

● دکتر مصدق در صحبت با دکتر سیروس داوریناه

احمدآباد ۲۲ مرداد ماه ۱۳۴۵

دَهْتَ گرم سَرِ دَمْ هَوَقْ كَلْ هَنَهْ
 سَلَابَهْ صَرِيَّتْ مَارِجْ تَخَرَهْ رَارَانْ آتْ هَمَهْ فَتْ
 يَمَرَهْ رَحَالْ هَمَدِيَّرْ مَطْلَعْ شَمْ رَمَدْهْ اَكْرَهْ
 حَرَمَهْ لَرَهْ دَمَصْ رَهْ عَنْ رَلَهْ اَصْرِيَّتْ
 لَاصْ نَرَانْ نَرَهْ لَهْ بَجَاهْ تَحَسَنْ سَكَنَهْ كَارْ
 بَلَبَهْ خَواهْ شَرَهْ اَنْ رَطَهْ هَلَهْ رَزَهْ اَهَمْ
 دَكَهْ هَرَهْ

احمدآباد ۲۲ اردیبهشت ۱۳۴۵

۱۲۶

قربانی گردم امیدوارم که هیچ وقت کسالتی نداشته باشد مطالبه صورت مخارج
 تعزیه برای اینست که هر چند وقت یک مرتبه از حال همیدیگر مطلع شویم و بنده
 اطمینان پیدا کنم که هر چه بفرماید و تشخیص دهید عین واقع است. اگر مساعدتی هم با
 من ناتوان بفرماید البته به جا و مستحسن است نفرستادن صورت سبب خواهد شد که
 این رابطه قطع شود اگر به این کار مایلید بنده عرضی ندارم و سلامت جنابعالی را
 خواهانم.

دکتر محمد مصدق

● احمدآباد - دکتر سیروس داورپناه خویش نزدیک دکتر مصدق در حال خونگیری از مصدق برای آزمایش.

● دکتر علی اصغر خوشنویس و دکتر سیروس داورپناه پس از مشاوره پزشکی در باغ احمدآباد.

احمدآباد ۱۳۴۵ تیرماه

حُبِّ الْأَيَّلِيِّ رَكْرَرْ رَكْرَرْ

وَالْمُتَرَدِّيِّ

وَكَوْكَبِ

مرقویه مگرس عزیزی
 زردی حقیقت نژادی از زندگانی
 رله نهم هک سیاهار بزم هنام راهنم
 هر کدام سار اخوندن خوبی دل روز خواه که کجا هم
 خود را زی مهد طکنید بند سینه خواه سلامی هم
 مرهم شکر بر زرام راروری اضطرار از از از از
 مر جمه کنم رام خوش بگرد از ریز که خلاصه ای خلاصه
 نعمت رحو تا محروم شوم خدا تند نکست روز
 در که هم در

۱۲۸

احمدآباد ۲۴ تیرماه ۱۳۴۵

جناب آفای دکتر سیروس داور پناه

قریبان شما می‌روم مرقومه محترمه عزیز و صول ارزانی بخشید و موجب نهایت امتنان
 گردید از روی حقیقت نمی‌دانم از محبت‌هایی که می‌فرمایید چگونه اظهار تشکر کنم
 ولی لازم است به استحضار برسانم که انجام مراسم خویشاوندی و انجام وظیفه هر کدام
 برای خود محلی و جایی دارد چنانچه بخواهید انجام وظیفه را با مراسم خویشاوندی
 مخلوط کنید بار بند آنقدر سین خواهد شد که از عهدۀ مراسم تشکر بر نمی‌آیم و از
 روی اضطرار باید برای انجام وظیفه به اشخاص دیگر مراجعه کنم و این خود نگرانی
 تولید می‌کند که خواهشمندم راضی نشوید من از نعمت وجود شما محروم شوم در
 خاتمه سلامت و بقای جنابعالی را خواهانم.

دکتر محمد مصدق